

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

Sveikatos reikalu raštas - klausimus siųsti šiuo adresu:

CINKO PAKANKAMUMAS UŽTIKRINA AUGIMĄ

Normalus kiekis cinko kraujyje užtikrina gerą augimą ir sklerozės išvengimą.

Gyd. A.S. Prasad

Prieš dešimtį metų, 1963 m. buvo sukurta cinko trūkumo žala. Gyd.A.S. Prasad su talkininkais tyrė grupę egiptiečių neužaugusių, kuriems labai trūko cinko jų kraujyje. Normalus cinko kiekis kraujyje yra tarp 125 ir 150 mcg - mikrogramų procentu. Tai tiksliai atspindi cinko kiekį kraujyje. Minėti neužaugusių turėjo padidintą kepenis, padidėjusią blužnį ir sumažėjusius lyties organus. Jų augimas buvo labai lėtas. Jie atsilikę. Jų kraujyje plazmoje (skystis be kraujo kūnelių), cinko buvo labai mažai: tik 73 (plius, minus šeši) mcg procentu. Jų plaukuose cinko buvo dar mažiau: tik 54 mcg. Toks cinko kiekis sumažėjimas yra būdingas arteriosklerozės sergantiems ir kepenų cirozės turintiems. Kai tuos neužaugusius gydytojai emė gydyti cinko sulfato tabletėmis ir geru maistu (vaisiais - daržovėmis, baltymais), neužaugusių emė taisyti. Pranyko jiems kepenys ir blužnis padidėjimas, lytiniai organai išsivystė ir kiti menko augimo požymiai taisėsi — jie emė bręsti normaliai. Jų cinko kiekis kraujyje ir plaukuose pasiekė normalų kiekį. Trumpiausias neužaugusių buvo 20 metų amžiaus — jo ūgis buvo tik 39 coliai. Jis per 14 mėnesių paaugo penkis colius. Per tą laiką jis buvo cinku gydytas. Kaulai galėjo augti, nes jų augimo centrai dar nebuvo užsidarę.

Cinkas skatina gilumą

Šiandien jau medicina žino, kad cinko trūkumas yra plačiai paplitęs žmonėse. Ypač tas trūkumas ryškus pas vaikus, neščias moteris, senesnius, vargšus ir pas ligoninių patekusių menkos mitybos ir menkai iš žarnų ir kraują maistą sugeriančių asmenis. Net daug daugiau cinko trūkumas pasireiškia už geležies trūkumą. Tiedu elementai esti kūnui reikalingi vienu metu. Kadangi jis kūne nesilaiko kaip geležis: jis nebūna sandėliuojamas kūne.

Paskatinti žaidimų gijimo cinkas (Zinc sulfate U.S.P.) kapsulėse dabar naudojamas labai plačiai. Ypač cinko trūkumą turintiems jis daug padeda. Kaip mosis odai cinkas naudojamas buvo nuo labai seniai — nuo mūšiškos civilizacijos pradžios. Vaistas CALAMINE, tai cinko acido ir carbonato mišinys, buvo išrastas senovės egiptiečių. Iki dabar jis vartojamas gydymui įvairių odos negyvy. Šiandien beveik visos motys turi cinko priedą.

Tikrai dar nežinoma, kaip cinkas skatina audinių žmogaus kūne augimą ir jų atstatymą. Taip gerai cinkas veikia visas kūno dalis, kurios buvo medicinškai tirtos, cinkui veikiant. Susekta, kad molekuliniai biocheminiai pa-

kitimai vyksta neįgiama kūnui linkme trūkstant kūne cinko. Tada baltyminė rūgštis (tryptophanas) nesijungia su baltymais. Taip pat ir angliavandžių (carbohydrates) medžiagos apykaita sutrinka: pelėsiai stokoja metalo cinko nepajėgia jungti jį su vitaminiu tiaminu. Žinoma, kad tolimesnį tyrimai šioje srityje yra reikalingi ir jie tęsiasi.

Cinko gydymo galia susekta atsitiktinai

Gydytojo Walter J. Pories su bendradarbiais dėmesys į cinko pajėgumą gydyti žaizdas buvo atkreiptas atsitiktinai 1950 metais. Jie tada vartojo negryną, cinko priemaišų turintį chemikalą. Tie gydytojai tada tyrinėjo žurkių žaizdų gijimo greitį. Jie prie žurkių maisto pridėdavo įvairias medžiagas, panašias aminų rūgštims. Viena medžiaga (beta-phenyllactic acid) kartą buvo į žurkių maistą pridėta manant, ji sumažins žaizdų pas-

Izabelė Stončienė, žinoma visuomenininkė, džiaugiasi Lietuvių sodybos sutelktu kultūrine aplinka.

Nuotr. Martyno Nagio

žiurkės gijimą. Gydytojų nustatė, kad žaizdos gijimo greitis: žurkių žaizdos po minėtų medžiagų emė sparčiau gyti. Pakartojus bandymą, gavosi tas pats. Žaizdos greičiau gijo nuo medžiagos, kuri turėjo lėtinti žaizdų gijimą. Minėtoji rūgštis buvo komerciškai pagaminta, negryna, su cinko priemaiša. Tada gydytojai pagaminė gryną minėtą rūgštį, — be cinko priemaišos. Pasirodė, kad tada toji rūgštis negydė žaizdų, o jų gijimą lėtino, kaip tokio jos veikimo gydytojai taukė. Tai gi, šiame atveju cinko priemaiša lėmė žaizdų gijimo pagreitėjimą. Retai kada toki veikimą parodo negryni chemikalai.

Cinkas koncentruojasi apie žaizdą

Susekta, kad cinkas aktyvina žaizdų gijimą, veikia kaip paskatintojas gijimo. Tokios tiesos patvirtinimui buvo atlikti bandymai, suleistis radioaktyvus cinkas arti žaizdos susigrupavo apie žaizdą. Panašus cinko kiekio padidėjimas rastas žaizdose arterijų, kaulų ir raumenų. Tik pirm 12-15 dienų toks cinko susigrupavimas apie žaizdą nepastebimas. Reikia laiko, kol pradeda

Ona Banienė (deš.) su pažįstamais gėrisi Lietuvių sodybos Chicagoje malonia aplinka. Nuotr. M. Nagio

cinkas savo veikimą žaizdų gydyme išvystyti. Tas laikas skaitoma apie tuzinas dienų. Už tai tūli tyrimotojai, tyrė tik dešimt dienų laikotarpyje cinko naudą žaizdų gijime, pareiškė, jog cinkas jokio veikimo žaizdų gijime nepa- rodo. Visi žino, kad chirurginių pacientų žaizdų gijimas užsitiesia savaitėmis, mėnesiais. Cinkas gerina — greičiau žaizdų gijimą — tik jo veikimas ta linkme pasireiškia po tuzino dienų nuo vartojimo pradžios. Tai paskutiniu laiku savais tyrimais ryškiai nustatė dirbdamas su žiurkėmis H.H. Standstead ir G.H. Shepard.

ISVADA. Visi naudokimės cinko galia žmogaus įvairiausias žaizdas gydyti. Atsilikėliai tegul nesutrukdė nė vienam lietuviui naudotis cinko jėga savo gerio atsiėkimui. Sklerozė — žaizdos arterijose. Jos geriau tvarkosi cinko įtakoj. Malonu šiam skyrui, kad lietuviams cinko sulfato kapsulių pavidale jėga prieš sklerozę yra jau senai pranešta, pakartotinai peršama su geromis pasekmėmis tiems, kurie tą pranešimą priėmė ir savo gyvenimo dalį šia tiesa paverė. Čia paduotų ir paduosimų kitų tyrinėtojų mokslininkų darbai cinko galia žaizdų gydyme išsklaido reikiamą aukštumon. Mes visi lietuviškai naudokimės. Visi savo gydytojų žinioje būdami imkime cinko sulfato kapsules po 220 mg, kiekvienas po tris per dieną per du mėnesius. Po to vieno mėnesio pertrauką padarę, tęskime toki gydymą, kol mes gysime — sveikais norėsim likti. Lietuvių sodyba Chicagoje čia pasitarnauja: pigiau perleidžia cinko sulfato kapsules. Norintieji kiekvienas gali jų išgauti. Visi tai pastangos saviems talkinti kuogeriausiai. Ypač senesni, visu apleisti, nurašyti ir nuostolius privalo nenusiminti: cinkas nuostabius dalykus atlieka. Tik pasižiūrėkite į tuos viščiukus paveikslė — jie cinko negavo ir į nieką pavirto. Daugiau apie cinko naudą kitą kartą.

PASISKAITYTI: Medical Opinion. Vol. 7, No. 5 May, 1971

TEISINGĄ PATARIMĄ IGYVENDINK — SVEIKESNIS BOSI

KAI SKILVYJE SĖDI VARLĖ IR KURKIA

KLAUSIMAS. Gerbiamas Daktare, Jūs duodate labai gerų patarimų. Jeigu žmonės jų prisilaikytų, tai, aš manau, daug kam iš mūsų gyvenimas pagerėtų.

Aš nesuprantu, kaip žmonės negali tokiu būdu, kaip tabaku ir degtine nusikratyti. Nežinau, ar aš gerai galvoju ar ne? Man atrodo, kad čia palikimas rusų, iš caro laikų. Tik labai stebiuosi, kad mūsų jaunimas tą lenvai priima. Mokyti žmones eina pačiu

prastiausiu keliu. Nors aš neturėčiau tuo rūpintis. Mano sūnus 20 metų. Ačiū Dievui dar nerūko ir negeria svaigalų. Dar net nei kavos nei pirtinės arbatos negeria. Bet, žinoma, tokiu nedaug.

Gerbiamas Daktare, noriu prašyti jūsų patarimo. Esu 54 metų jaunuolis. Nerūkau ir negeriu, nors anksčiau išgerdavau. Turiu skilvio plėvės chronišką uždegimą. Taip man 1965 m. daktaras Vokietijoje sakė. 1971 m. daktaras Toronto pakartojo tą patį. Kartais jaučiuosi geriau, kartais nelabai gerai. Jeigu pasitaiko kartais restorane kavos išgerti porą puodukų, tai jaučiu tuoj pat. Labai dažnai viduriuose girdisi įvairūs balsai. Kartais rodo, kad ten sėdi varlė ir kurkia. Dažnai gazu yra.

Nugara taisau pagal jūsų "Drauge" nurodytą patarimą. Jaučiuosi geriau. Labai būčiau dėkingas, jeigu Daktaras patartumėte, kokios dietos laikytis ir kokius vaistus naudoti. Žinoma, jeigu Tamstos neapsunkintų, prašau parašyti asmeniškai, nes šiuo momentu neturiu Draugo užsi-prenumeravęs. Tai man bus neįmanoma pas draugus Draugą pagauti.

Tamstai, Gerbiamas Daktare, iš anksto dėkoju, nes tikiuosi iš jūsų sulaukti atsakymo. Su aukščiausia pagarba Jums.

ATSAKYMAS. Puodas katilą vana, nes abu labai tokie — juodi, suodini. Nesuprantate, ko dėl kiti gerta, rūko, o kiti lygiai taip nesupras, kodėl Tamsta eini į restoraną kavos gerti, kada jau prieš dešimt metų Vokietijoje ir prieš tris metus Toronto gydytojai Tamstai sakė, kad su skilviu turi netvarką. Ir vis vien Tamsta kava geri — "varlės" — ju kurkima į savo skrandį šauki — ir dabar patarimo prašai — vaistų, dietos lauki, Tikriausiai jau tuos dalykus esi gavęs iš savo gydytojų. Bet mes visi tokie: nepildom gero patarimo tol, kol vieną koją iškėliam į medinę dėžę. Taip mes dar netapę reikiama žmonėmis elgiames: geriam, rūkome. Dar matyt, kad nesirūpini sava sveikata, mat naudingų patarimų dabar Drauge neskaitai — kaval Draugo prenumeratos pinigų, matyt, taipai. Liaukis taip besielgesi! Nėra galimybės atsakyti asmeniškai: kol užsisakysi Draugą, pasiskolink antradienio numerį, ar jį nusipirk. Pagaliau nusistokite žmonės eiti į lankas: jė dar yra žmonių, kurie jums šių dienų medicinos patarimus perduoda laikraščioje, o jūs nesiekiate net jų perskaityti — tai tokiems belieka dar ir antrą koją į medinę dėžę kelti... Kam čia save mulkyti ir kitą gąšinti!

Kadaise gėrei — skrandžio gleivinę išplikina. Ttrofinį — plonų

DR. S. GESTAUTAS
Nervų, emocinės, šeimos problemos
2624 West 71st Street
Tel. — 925-3388
Valandos pagal susitarimą

sienu skrandį tokie gauna. Gydytojai, gastroscopuodami dabar kasdien tokius skrandžius randam pas besisvaiginančiuosius. "Gastritą" gali nustatyti gydytojas tik gastroscopu jį ištyręs. Tie gydytojai, jei taip netyrė tvirtino tai, ką pats sakai — jie kalbėjo pasenusia, dabartinių gydytojų nevartojama kalba.

Dėl gydymo patarimas tik tada galimas, kai ligonis tinkamai ištyrimas. Todėl atvyk, be užmo kesčio išstirsime skrandį. Tada ir gydyti galėsime. Pagal aprašymą, įtarti galima, kad turi atrofinį gastritą. Nėra reikiamų rūgščių skrandyje. Sumenska kasos syvu gamyba. Tokiems "varlės" skrandyje ima kurkti, gazi pliausyti vidurius pradeda. Pradėd sukramtyti iki obolūnės košės pavidalo kiekvieną kasnį. Tai prasidės virškinimas jau burnoje — seilių įtakoj. Valgyk dažnai, po mažai. Nevartok jokių aštrumų, įskaitant kavos, tikros arbatos, o apie svaigalus — nė kalbos. Venk kaulų — raudonos mėsos sriubos. Tik viščiuko sriuba, pieniška, daržovių, vaisių tokią naudok. Valgyk dažnai (astuonis kartus per parą), bet po mažai. Savo gydytojo priežiūroje naudok skrandžio rūgštį su kiekvienu valgiumi. Tuoj pavalgęs paimk dvi tabletes kasos syvų (pvz. Entozyme). Jų trisdešimt tablečių kartais praisina imti paroje. Leiskis kepeninė adatą į raumenis bent kartą mėnesyje, kad neišsivystytų mažakraujystė. Atrofinį (susinešiojusių skrandį, jo vidinę sienelę) turintieji privalo tikrintis gastroscopu, nes pas tokius polypai dažniau skrandyje auga, o jie kartais esti piktybiniai.

Tai šitokie metmenys apie gydymą tokių skrandžių, kuriuose "varlės" ima kurkti. Tegul pasimoko kiti, dabar dar po restorano bei tavernos užantieji — netrukus ir jiems "varlių" koncertas skrandžiuose pasigirs. To visi nenorim. Čia vien nenoro negana — reikia jausmų sustvarkymo, idant pajęgtum sveiką skrandį turėti — jį svaigalais nežaloti ir lie tuviškos muzikos garsais koncertuose bei savo namuose pasitenkinti.

— Bostonišiai Lietuvių Fondui ligi šiol surinko 35,000 dolerių. Šią sumą sudėjo 162 asmenys, iš kurių 55 dabar yra mirusieji, kurių giminės jamžino atminimą savo atka. Fondo reikalais Bostone ir apylinkėse rūpinasi inž. Antanas Skudziņskas.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radžio Valanda jau 20 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p. 18 WEVD Stoties New York (1820 kil. AM ir 989 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas. 1407 Force Dr. Mountaineide N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 501)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuvių Kultūrinį Valandų anglų kalba, 18 Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:00-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

1974 DUSTER 2-DOOR HARDTOP - \$2,695.00

• Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausius pirkimo sąlygas.

• Turime jaunuoliams mašinų (Cadillac, Buick ir kitų, taipgi ir importuotų) pradedant nuo \$30.00.

BALZEKAS MOTORS
4030 So. Archer Avenue Tel. VI 7-1515

FRANK'S TV and RADIO, INC.

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — OA 5-7252
VIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4445 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$22 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$20.00, Canada \$22.00. Foreign Countries — \$23.00.

	metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$22.00 \$13.00 \$8.00 \$4.50
Kanadoje	22.00 13.00 8.00 4.50
Kitur JAV	20.00 11.00 6.50 3.00
Užsienyje	23.00 13.00 8.00 5.00
Savaitinis	13.00 7.00 — —

• Redakcija straipsnius taisy savo aužiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaujo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad., ir ketvirtad. 1 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl. Justice, IL, 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jol neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. G. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠALPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 59 — Elgin, Illinois

Ofis. HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSHERIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jol neatsiliepiu, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2456 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYmple 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklausy trėčiadienius. Šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Rellance 5-5811
DR. WALTER J. KIRSTUI
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-1 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919
Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. Kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 8 iki 7 val. p. p. Tik susitarus.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
114 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba Lietuviškai)
2628 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2565 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2380; rez. 443-5543

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
• Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6848 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4860
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą. Ofis. tel. 767-2141; namų 636-4860
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

Cinko nauda matosi iš šio paveikslėlio. Dešimties savičių keturi viščiukai: visi vienodo amžiaus, visi maitinti vienodu pagrindiniu sojos pupelių maistu, tik iš eilės (nuo kairės) buvo kiekvienam duodamas atitinkamas didesnis kiekis cinko (5, 10, 15 ir 60 ppm. — tiek daly cinko milijonui dalių maisto). Viščiukų svoris: 335, 680, 840, 1.560 gramų. Gavęs 60 ppm cinko, viščiukas svėrė keturis kartus daugiau už gavusį tik 5 ppm. Mažai cinko gavę viščiukai buvo liguisti: menkos plunksnos, padidėję pakinkiai, labai didelis silpnumas ir sunkumas stovėti.

PERSEKIOJAMAS TIKINČIAISIAIS

Bene pirmą kartą buvo paskelbtas specialus vyšk. A. Abramowicz'aus, Chicagos vyskupo augziliaro, laiškas, kuriuo jis kreipiasi į visas lenkų parapijas šioje arkivyskupijoje pagelbėti Lenkijos persekiojamiems tikintiesiems. Raštas atspausdintas arkivyskupijos savaitraštyje "The New World" (rugs. 13).

Toks viešas kreipimasis į lenkus amerikiečius atkreipia ir mūsų dėmesį, nes ir lietuviai neša tą patį komunistinį jungą, tik dar sunkesni.

Nors apie lenkus mes dažniau kalbame iš istorinės perspektyvos, bet reikia kartais į juos pažvelgti ir dabartyje. Tai ypač svarbu, kai jų rūpesčiai supuola su mūsų rūpesčiais. Persekiojimai Lenkijoje nėra dar tokie, kokie yra Sovietų Rusijos okupuotose kraštuose, kur pavergtieji visu žiaurumu rusinami, komunistinami, ateistinami ir nužmoginami.

Lenkijoje yra dar šiočia tokia savivalda, Sakome tik "šiočia tokia", nes tikros savivaldos nėra nė satelitinuose kraštuose. Ir jų politika, persekiojimai ir diktatūra tvarkoma iš Maskvos. Neklusnieji baudžiami — laisvės apraiškos užgnaužiamos tankais ir patrankomis, kaip žinomose įvykiuose Vengrijoje (1956 m.) ir Čekoslovakijoje (1968 m.). Ir Lenkijoje vyko panašių perversmų, bet čia vieni komunistų vadai, neįstengę susidoroti su darbininkais ir nepatenkintaisiais, buvo pakeisti kitais komunistais. Atlydys tebuvo, kol nauja partijos dalis įsigalėjo ir stipriau įtempė varžtus.

Kai minėtas vyskupas Chicagos lenkų kilmės amerikiečiams primena, kad "Lenkijos katalikai negali džiaugtis religine laisve", tai jis primena, kad ir kiti komunistinių kraštų krikščionys tos laisvės neturi. Kai jis primena, kad "reikia naujų bažnyčių, laisvos spaudos ir atsispirti priverstam ateistiniam auklėjimui mokyklose", jis primena visų pavergtųjų ir prievartaujamų tautų reikalus. Tuo primena susimąstyti ir mums.

Religijos persekiojimai šio krašto žmonėms dažnai yra nesuprantami. Auklėjami su pakanta bet kokiam tikėjimui, mokomi gerbti kito nuomonę, amerikiečiai, nepaisant, kokios kilmės jie yra, negali susitaikyti su mintimi, kad šiame šimtmetyje dar galėtų būti tokio laukiniško žiaurumo, negali suprasti, kad kas nors galėtų nukentėti dėl savo religinių įsitikinimų. Kartais net juokinga, bet tai faktai, kad net vyskupai ar katalikų mokslo įstaigų vadovai, perskaitę autentiškų aprašymų apie komunizmo žiaurumus religijos ir tikinčiųjų atžvilgiu, laiko tai negalimu, net neįmanomu. "Gal Azijoje ir galėjo taip būti, bet ne Europoje", aiškino vienas profesorius, perskaitęs Sibire ilgai buvusio jėzuito kunigo aprašymą.

Kai lenkai viešai atkreipia dėmesį, prašydami moralinės ir materialinės paramos savo persekiojamiems broliams komunistinėje Lenkijoje, reikia ir juos vertinti tuo pačiu antikomunistinės veiklos mastu. Kai "meilės ir broliškumo" vardu vyšk. A. Abramowicz prašo pagelbėti Lenkijos katalikams, tai jis kalba vardu ir tų, kurie jau seniai

visomis pastangomis gelbsti savo broliams pavergtoje Lietuvoje, Latvijoje ar Estijoje. Tai prisideda ir prie kitų sukomunistintų kraštų tikėjimo išlaikymo. Kartu prisideda ir prie išlaikymo tautinio gyvenimo, nes visų tų kraštų tikintieji žino, kad ši vergijos forma jiems buvo rusų komunistų prievarta uždėta.

Kovą prieš komunizmą reikia vertinti platesniu mastu, negu tik kalbėjimu apie vieną krikščionišką kraštą, dabar niokojamą komunistinės tironijos. Kovą prieš komunizmą laisvuose kraštuose turi eiti ne vienu kuriuo būdu — tik dėl materialinio skurdo, kurį įvedė komunizmas, tik dėl tautinio persekiojimo, kurį šimtmečius praktikavo rusai, bet ir dėl religijos bei tikinčiųjų persekiojimo, kurį įvedė visoje rytų ir šiaurės Europoje rusiškasis komunizmas. Šią kovą turime stiprinti ir mes, imdami pavyzdį šiuo atveju net iš Amerikos lenkų.

Religijos persekiojimus okupuotoje Lietuvoje ryškiai pavaiduoja senesniai išleista "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Persekiojimui komunistų naudojamas priemonės ir tikslus aiškiai apibūdina šio leidinio įžangos autorius. "Kova prieš religiją, Bažnyčią ėjo kartu su kova prieš tautinę sąmonę. Religinė ir tautinė sąmonė visuomet buvo glaudžiai sutapusios Lietuvoje, o ypačiai išorinio pavojaus metu. Tai Maskva žino" (9 p.). Toliau tas pats autorius kalba apie priemones: "Kovoje, ar ji būtų ginklo ar žodžio, yra puolančioji ir besiginančioji pusė. Puolančioji ateitinė pusė turi galingą aparatą... Tai aparatas, kuris gali kontroliuoti visą gyvenimą nuo viršūnių iki apačių, terorizuoti tikėjimo skelbėjus ir išpažinėjus, naikinti religines apraiškas bei simbolius ir skeisti ateizmą... Kova dėl tikėjimo Lietuvoje iš tikrųjų yra kova dėl vaikų, dėl vaikų sielų" (p. 10-12).

Nieko negalėtumėm pridėti, ko mes nežinome. Bet reikia gerai pamąstyti apie tai, ką žiname, kad iš besiginančios pusės galėtumėm pereiti į puolimo pozicijas — lengvesnės kovoje už savo brolių, gyvenančių pavergtoje tėvynėje sielas, už jų tautinę sąmonę, už jų laisvę ir žmonišką gyvenimo sąlygas. Amerikos lenkai, ragindami savuosius pagelbėti broliams Lenkijoje, primena, kad jie neturi laisvės, kad jų vaikams prievarta brukamas ateizmas ir tuo žalojama žmogiskoji ir tautinė sąmonė. Turėtume prisiminti ir mes, kad pavergtoje Lietuvoje yra pirmiausia žalojamos vaikų sielos, griauamas tautinės sąmonės pagrindas. Vaikai verčiami tapti ateistais, bet rusiškais ateistais, kuriems vienintelė priežastis gyventi ir vienintelis tikslas dirbti būtų komunistų partija ir rusiška tėvynė.

Galime pasidžiaugti, kad per trisdešimt metų rusai komunistai dar nepajėgė visus pavergtoje Lietuvoje sužaloti ir dvasiškai suluošinti, paversdami juos rusais ateistais. Tačiau ir mes visokia pagalba turime prisidėti, kad jie kuo ilgiau išlaikytų dvasinę ir tautinę atsparą — išliktų lietuviais ir katalikais, kol vėl grįš laisvė ir žmoniškumas. P. S.

Spaudoj ir gyvenime

RUSIJA VALDO GELEŽINE RANKA

"Ar kolonializmas faktiškai miręs? Daugelis ekspertų tai abejoja. Iš tikrųjų gi kai kas tiki, jog Sovietų Sąjunga praktikuoja tiek kolonializmą, tiek imperializmą. Trys kadaise nepriklausomos Europos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva yra respublikos Sovietų

Sąjungoje. Maskva viešpatuoja Rytų Europoje, kontroliuoja Išorinę Mongoliją. Rusija valdo geležinę ranką, bet neigia esanti imperialistinę" — taip tarp kitko rašo rimtas "U. S. News and World Report" (1974 m. rugs. 9 d.) žurnalas, turis du milijonus skaitytojų.

JAV ir P. Amerikos santykiai

Dvi Amerikos turi bendrą ateitį

P. GAUCYS

Derinimas labiausia reikalingas, JAV ir P. Amerika, atrodo, tolstą viena nuo kitos. Prez. Kennedžio pradėta "Sąjunga pažangai siekti", ketinusi suartinti abu žemynus, buvo užmesta, nepaisant, kad 1960 m. JAV suteikė P. Amerikai daugiau kaip 8 bil. dolerių pagalbos ir per Pasaulio ir Tarptautinį bankus parūpino 6,5 bil. dolerių įvairių paskolų.

Tuo tarpu jos galimybės susidoroti su savo problemom yra ribotos. Jos sugebėjimas savo gaminiais keistis su joms reikalingais iš užsienio labai sumažėjo. Blogiausia tai, kad ūkiškai išvystyti P. Ameriką labai sunku, nes reikia daug laiko ir didelių pastangų. Pirmiausia reikia išvalyti džiungles, nutiesti kelius pirmiau, negu bus įkurti ūkiai ir padaryti produktus. Tada turi būti statomos įmonės, gyvenami namai, mokyklos ir ligoninės. Be to, turi būti nugalėtos užkrečiamos ligos, keliamas raštingumas ir t.t.

Neaprepiami plotai

Jau pati P. Amerikos geografiija rodo, kokius sunkumus reikia nugalėti. Tūkstančių mylių pločio erdvė tiesiasi paliai pusiaują, kur viešpatuoja karštieji ir maliariai. Amazonės upė, priešingai Mississippii, teka per tuščius plotus, nepereinamas džiungles, kuriose knibžda aligatoriai ir gyvatės. Europos upėmis vyksta gyvas susisiekimas ir prekių pasikeitimas jau tikstantį metų. JAV pietų ir vakarų sritys išsivystė Mississippii upės laivininkystės dėka. Tuo tarpu P. Amerikos upės ne daug tepasitarnavo, atidarant kelius į krašto vidų. Taip pat JAV ir Europa neturi tokių kliūčių, kaip statmeniški Andų kalnai, per kuriuos tegali lėtu žingsniu praeiti mulai, ligi šiam laikui buvo didžiausia kliūtis vidaus susisiekimui, nes nugabenti prekes iš Buenos Aires į New Yorką pigiau kainuoja, negu iš Čilės į Peru.

Lotynų Amerika taip pat neturi anglių — svarbiausios žaliavos pramonei ir turėjo laukti ligi mūsų dienų pigios hidroenergijos. Šiaurės Amerika, turėdama gausybę anglių ir greitai didėjusią geležies rūdos kiekį, arti gilių upių ir jūrų, neturėjo kliūčių greitam pramonės išugdymui ir gyventojų gerovės pakėlimui.

Abiejų Amerikų bendras darbas

Visų šitų kliūčių akivaizdą P. Amerikos ateitis priklauso nuo abiejų Amerikų veiksmingo bendradarbiavimo ir dabar esančio abipusio nesusitikėjimo ir abejingumo pašalinimo. Deja, tuo metu, kai abipusis pastangų su-

bilijonus dolerių deficito. Nors JAV niekaip nesucidoroja su savo pačių mokėjimo problema, jos vis tik neturėtų siekti pelno su skriauda P. Amerikai. Siūlo, kad JAV leistų P. Amerikai parduoti savo pagamintų ir pusiau apdirbtų gaminių už 2 bil. dolerių be muitų ir kvotų. Toks žingsnis parodytų JAV gerą valią ir norą sumažinti kliūtis JAV eksportui, kad tuo būdu abu žemynai turėtų naudoti iš padidėjusios prekybos.

Pasipriešinimas JAV-bėms

Pastaraisiais metais visa eilė P. Amerikos kraštų, siekdami savo tautinių tikslų, suvaržė JAV korporacijas ir jų investavimus. Ties suvaržymai ne visada buvo naudingi juos įvedusiems kraštams. Nekalbant apie ūkinę naudą, jie sudarė didesnę psichologinę kliūtį abipusiam bendradarbiavimui ir sulaukė tolimesnius JAV investavimus. Tuo tarpu abiejų Amerikų atelčiai svarbu atsižvelgti į esančius tautų tarpe skirtumus ir pripažinti, kad Pietų Amerika saviškai siekia vykdyti savo uždavinius. Iš to seka pagrindinė išvada, kad kiekviena tauta turi turėti laisvę pasirinkti savo politinę, socialinę ir ūkinę santvarką ir kad tas jos pasirinkimas turi būti kitų gerbiamas. Tai reiškia, kad JAV neturi P. Amerikos tautų mokyti, ką jos turi daryti ir kaip daryti.

Pietų Amerikos 175 mil. gyventojų nūdien stengiasi eiti savų kelių. Tam joms reikia JAV bendradarbiavimo ir paramos. Viena kita pagelbėdamos, gali tikėtis, kad jos susilauks šviesesnės ateities žemyne, laisvam nuo karų ir trūkumų. Prez. Fordui pažadėjus netrukus susitikti su P. Amerikos valstybių vadais, galima laukti, kad galiausiai JAV rimtai ims gerinti savo santykius su P. Amerika.

Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministerijos rūmai

Karas Zarasuose

P. MATEKŪNAS

19

Muitinių likvidavimas

Tiek Turmonto, tiek ir Zarasų muitinės veikė tik iki gruodžio mėnesio pradžios. Muitinės tarnautojai, kai tik buvo panaikintas maitas tarp Lietuvos ir Latvijos, buvo ateisti, o kiti savo valia pasitraukė. Paliko tik tie, kurie turėjo perduoti muitinių turtą pasienio policijos apsaugai. Tarp įvairaus turto tiek Turmonto, tiek ir Zarasų muitinėse buvo užsiklėję dar konfiskuoti prekių, kurias nespėjo likviduoti. Jų tarpe buvo labai vertingų prekių, kaip brangūs kailio palčiai ir pan. Juos paėmė baro viršininkas rusas Kalantyrus, o kitas vertybes išgrabstė komjaunuoliai. Kad neliktų įrodymų, kokį turtą paėmė pasienio policija į apsaugą, dokumentus sunaikino.

2. Sovietų Rusijos ir Nacinės Vokietijos karas

Karas tarp Sovietų Rusijos ir Nacinės Vokietijos buvo neišvengiamas. Zarasų apskr. gyventojai, kaip ir visa lietuvių tauta, pergyvenusi areštus, trėnimus, žudynes ir terora, karo lauke kaip kokio išganymo, nes tai buvo vienintelė priemonė, kuri galėjo iš rusų bolševikų vergijos išvaduoti.

Vietos komunistų teroras Zarasų mieste

1941 m. birželio mėn. 22 d., sekmadienį, vos tik praėjus kelioms dienoms po to masinio išvežimo, lie-

tuvų tautos troškimas išsipildė. Karas prasidėjo. Zarasų apskr. gyventojai apie jį sužinojo iš Molotovo pranešimo, kurį pasakė per radiją vienuoliktą valandą ryto pažymėdamas, kad Vokietija užpuolė Sovietų Sąjungą. Visi lietuviai džiaugėsi. Susitikę gatvėje vienas su kitu iš to džiaugsmo net bučiavo. Daug žmonių, o ypač Zarasų m. gyventojai, prasidėjus karui, paliko savo namus ir slapstėsi ežerų pakrantėse ar kitose vietose, bijodami vietos komunistų keršto. Kai vokiečiai pirmieji daliniai artinosi prie Zarasų, Kosolopovas, Iv. Bobrovas, A. Petrovas ir kiti rusai sentikiai ir žydai, išliedami paskutinį kerštą prieš lietuvius, birželio mėn. 24 d., tuojau po posėdžio, kuris įvyko Zarasų m. savivaldybės įstaigoje, apie 12-tą valandą Zarasų kalėjimo kieme pradėjo šaudyti lietuvius. Pirmosios aukos buvo Zarasų apskr. komendantas Ig. Pašilis ir J. Petniūnas. Tuo metu, kai pradėjo šaudyti kalinius, iš Zarasų parapijos bažnyčios bokšto į kalėjimo kiemą pradėjo šaudyti iš automatinio šautuvų kap. Kazanas-Kazanovas su savo sūnumi Igoriu. A. Petrovas ir kiti, manydami, kad į juos šaudė vokiečių desantininkai pabėgo Daugpilio link, sustodami Latvijoje apie septynis km nuo Zarasų m. Vienas kalinys, kuris sėdėjo vienoje kameroje su pulk. Ig. Pašiliu pastebėjo, kad visi prižiūrėtojai išbėgiojo. Jie tuojau išėjo iš savo kameros, kurią paliko neužrakintą išvedus pulk. Ig. Pašilį ir, suradęs kalėjimo raštinėje rakutą, atrakino visas kameras. Kaliniai tuojau išbėgiojo. Apie 2-trą val. rusų bolševikų artilerija, kuri, matyt, buvo įspėta, norėdama apsaugoti raudonosios armijos karių dalinius, jiems traukiantis per Zarasus į Daugpilio pusę, nuo Petruniškių pusės apšaudė bažnyčios bokštus, suardydama netoli didžiojo altoriaus sieną ir

LIETUVA DABAR

Anglo žurnalisto išpūdžiai

Londono garsus dienraštis "The Guardian" Sovietų sąjungoje turi savo nuolatinį korespondentą, kuris lanko visus Sovietų kraštus. Jis turi Maskvos pasitikėjimą, nes visa aprašo, tiesos į vatą nevyniojama. Dabar jis lankėsi Latvijoje ir Lietuvoje. Čia jo išpūdžiai yra atspausdinami laisvo vertimo forma.

A.J.S

Lietuva ir Latvija turi tas pačias įprastas Sovietų valstybės žymes: didžiosios gatvės pavadintos rusiškais vardais, iškliputos tautos, socializmo ir partiniais šūkiais, bet vis dėlto tievi valstybės aiškiai skiriasi nuo Rusijos. Ir tos dvi valstybės, naujausios Sovietų Sąjungos respublikos, yra viena į kitą nepanašios.

Maskviečiai sako, kad Baltijos kraštas psichologiškai ir kultūriškai, jei ne politiškai, jau yra "Vakarai". Turistai iš centrinės Rusijos tikisi čia rasti skirtumą ir jį randa. Bet labiausiai intriguojantis reiškinys yra, kad šitos dvi valstybės taip pat yra skirtingos.

Bendras vaizdas

Latvijos sostinė Ryga kvėpia Šiaurės jūra, protestantiškumu, vokiškumu ir viduriniais amžiais. Už valandos skridimo į Pietus atsirandanti centrinės Europos kultūriniam centre — Vilniuje. Iki 1-jo pasaulinio karo jis buvo lenkų ir žydų miestas. Dabar lenkai dingę, o iš 40,000 žydų teliiko tik pusė. Dabar į Vilnių plūsta ateiviai iš Sov. Rusijos ir Gudijos. Lietuviai, kurie gyveno kaimuose aplink, kažkaip nevirsta miestiečiais. Namai yra žemi, paprastai dviejų aukštų. Šiaurinėje miesto dalyje, kur yra daug senesnių pastatų, matyti baltinius. Miesto padangėn iškyla barokiniai bažnyčių bokštai.

Rugpjūčio vakarą, vaikštinėjant Neris pakrantėmis, sunku tikėti, kad esi Sovietų Sąjungoje. Ant vieno kranto išpušingas stiklinis fasadu operos ir teatro pastatas, kurio pavidolų ir Maskva, Leningradas ar Tiflisas. Kitame krante aukšti laiptai veda į dvibokštę bažnyčią.

Bažnyčios perpldytos

Darbo dieną septynią valandą (autorius nepamako rytą ar vakarą. Vert.) pilna bažnyčia stovinčių žmonių, abiejų lyčių ir įvairaus amžiaus. Maskvos ortodoksų bažnyčiose yra jūra skarelėmis apdengtu, paltinkusių ir drebančių galvų. Latvijoje protestantai katalikų bažnyčios ingi daugiausia lankomos senųjų moterų. Vilnius turi tą patį vaizdą, kaip ir Lenkijoje: aiškiai matyti išverminga katalikų bendruomenė su daug pilnesnėmis bažnyčiomis,

bendrai kalbant, negu kur nors kitur V. Europoje.

Lietuvos produktyvumas

Už bažnyčios patenki į srovę einančių žmonių ir daugiskyrinę krautuvę. Mados grynai Vakarų. Drabužiai ne importuoti iš kaimyninės Lenkijos ar Čekoslovakijos. Gaminami pačių lietuvių ir, atrodo, medaus iš tų gaminių ten ka centrinėms respublikoms. Lietuva ta didėjančia gerove dalinasi su Latvija.

Čia ir yra tas skirtumas, kur prasideda Baltijos kraštas ir Sov. Rusija. Iki 1950 metų, pasakoją Povilas Dragelis (Dragelis?), Lietuvos valstybės planavimo komiteto vicepirmininkas, mes buvome antroji neturtingiausia respublika visoje Sovietų Sąjungoje. Dabar mes edame savo produktyvumu trečioji valstybė. Tik Latvija ir Estija stovi už mus aukščiau.

Baltijos valstybės aptarnauja buitinėmis prekėmis visą Sov. Rusiją. Kas antras geležinkelio vagonas, kas ketvirtas radijo setas, kas antras telefonas, kas šeštas šaldytuvas Sovietų Rusijos yra iš Latvijos. Lietuva, kaip oficialiai skelbiama, turi didžiausią visoje Europoje spalvotos televizijos aparatų fabriką.

1973 metų pradžioje šimtu Latvijos šeimų teko 103 radijo aparatai, 70 televizijos aparatai ir skalbiamųjų mašinų, 60 šaldytuvų. Bet tik 10 automobilių. Ir tai aukščiausias procentas, negu kur nors kitur Sovietų Rusijoje.

Statybos pažanga

Statyba eina pirmyn labai greitai ir savo kokybę viršija Maskvos statybą. Paviršutiniškai žmogaus akį gali apgauti. Vilniaus ir Rygos pastatai priemiesčiuose daug mažesni, negu Maskvos priemiesčiuose. Artį Vilniaus namai statomi ant kalnelių, apaugusių medžiais, kur kiekvienas namas rūpestingai apsaugojamas. Idomūs statymo projektai yra toli už sostinės Vilniaus. Ryškiausias Baltijos krašto buožas yra tradicinis statymas vienkienių. "Mes esame individualistų tauta", prisipažino vienas universiteto studentas. Todėl taip sunku lietuvių suvaryti į kolektyvinius ūkius.

1970 m. pradėtas vykdyti naujas gyvenviečių planas kaimuose. Iki 1990 metų į tas naujas gyvenvietes bus perkelta 140,000 žmonių. Kaimo gyvenviečių savininkai gauna už savo namus atlyginimą. Jų pastatai nugriaujami ir žemė suleidžiama su kita. Kita žmonių perkėlimo priežastis esanti geresnis žmonių aptarnavimas asfaltiniais keliais, vandentiekiais, naujomis mokyklų pilnesnėmis bažnyčiomis,

(Nukelta į 4 pusl.)

bokštą, kuriame buvo varpai. Svarbiausias jų tikslas buvo numušti bokštus, kad iš jų neapšaudytų partizanai ar vokiečių desantininkai.

Zarasų miestas, išbėgus visai administracijai, paliko be jokios valdžios. Kitą dieną, t. y. birželio mėn. 25 d., 9-tą val. ryto keli kaliniai buvo susirinkę pas Merkelį. Vilniaus gatvėje, netoli Zarasų ežero, pasiklausyti radijo apie karo veiksmus bei padėtį. A. Petrovas ir kiti enkavedistai, matyt, sužinoję iš vietos žydų ar rusų sentikių, kad Zarasuose dar nėra vokiečių, sugrįžo ir, pasistatę sunkvežimius po medžiais Vytauto gatvėje prieš bažnyčią, pradėjo ieškoti buvusių kalinių. Kalėjime kalinių nerado, išskyrus tik pulk. Ig. Pašilį ir J. Petniūno lavonus. Išėdami iš kalėjimo jį padegė, kuris greitai paskendo juoduose dūmuose ir liepsnoje. Prie kalėjimo nušovė mokytoją Algirdą Šakalį, kuris tuo metu ėjo pro šalį ir apsupė Markelio namus, kur buvo susirinkę kaliniai ir klausėsi radijo. Šeimininką Merkelį ir inž. Kostą Mockų, išėjus jiems į kiemą, netoli vartų vietoje nušovė, mokytoją Juozą Chmieliauską, savanorį Povilą Gabrusevičių, prekybininką Praną Vaitonį ir kitus, viso aštuonis vyrus, kuriuos rado viduje, suėmė. Juos visus nusivare į NKVD būstinę, kuri buvo įrengta Zarasų m. savivaldybės namuose, Bukanto gatvėje Nr. 2 ir uždarė juos į rūši. Rusai Cholpakovas, Babrovas, Kažberginskis ir žydas Levinas juos išvedavo po vieną iš rūšio į kiemą, o A. Petrovas juos šaudė į pakaušį. Pirmoji auka buvo mokyto J. Chmieliauskas. Po jo buvo sušaudyti policininkas A. Paukštis, Pr. Vaitonis, vienas nezarasielis, kurio nepavyko atpažinti ir Pov. Gabrusevičius.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebr.

BIRUTĖ MACKEVIČIŪTĖ
— MOKYTOJA

Birutė Mackevičiūtė rugpjūčio 15 d. baigė Nebraskos universitetą Omahoje, išsilydama mokytojos diplomą. Birutė gimė ir augo Omahos lietuvių kolonijoje. Čia ir pradinį mokslą gavo Sv. Antano liet. parapijos mokykloje, pas seses kazimierietes.

Iki studijų Birutė buvo aktyvi skautė ir dalyvavo lietuvių chore. Jaunoji akademikė, būdama iš pirmųjų studentų, jau vasaros pradžioje gavo gerus pasiūlymus mokytojos darbu kitiuose miestuose. Bet norėdama būti arčiau savųjų, pasiliko dirbti savo gimtajame mieste, Omahos viešojoje mokykloje. Birutė yra antroji šeimoje su universiteto diplomu. Priešais metais vyresnysis brolis Algis baigė Nebrono universitetą Lincolne. Akademikės tėvai Stefanija ir Vytautas Mackevičiai yra aktyvūs LB nariai ir parapičiai. Nors augindami ir mokslingami nemažą šeimą, kad ir iš kuklių

Mokyt. Birutė Mackevičiūtė

išteklių, visada duosnia ranka remia lietuviškų organizacijų ir parapijos reikalus. Skaityto ir prenumeruoja "Draugą" ir kitą spaudą. Jų nedidelės kėpyklos krautuvė visados galima gauti lietuviškų knygų, plokštelių ir tautodailės. Linkėtina, kad ir jaimesnėji vaikai vertintų tėvų pastangas ir norus, siekdami aukštesnių mokslų. P.

Hartford, Conn.

PASKUTINĖ
KLUBO GEGUŽINĖ

Šiais metais L.A.P. klubas rengia jau trečią gegužinę, kuri bus rugsėjo 29 d., sekmadienį. Klubas rengia drauge su "Tėvynės Garsų" radijo valanda parkų paremti.

Kaip žinome, praėjusių metų žiemą Hartfordą, žinoma, ir Lietuvių Parką nusiaubė didelė nelaimė — liandra (apišalas), tai didelis lietus su šalčiu. Ledai nulausė medžių šakas, nutraukė elektros vietas. Žodžiu, pridūrė daug žalos ir nuostolių. Jau buvo manyta, kad šiuo parku nebus galima nė naudotis. Bet, ačiū Dievui, gerų žmonių, kurie dirbo savanoriškai, dėka šis parkas gražiai apvalytas ir sutvarkytas, tad ir vėl vyko gegužinės. Tačiau dar daug reikės rankų ir pinigų, nes kai ką reikės pirkti ir samdyti specialistų.

Todėl visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi šioje gegužinėje gausiai dalyvauti. Jei kas negalėtų atvykti, prašomi atsiųsti parkui palaikyti aukų. Čia ir vėl bus skanių lietuviškų valgių, šokėjams gera muzika; bus didelių ir mažesnių laimėjimų ir kt. Tad ligi pasimatymo rugsėjo 29 d., sekmadienį, gegužinėje Lighthouse Grove Parke, High St., East Hartford. Pradžią 12 val. vidurdienį. Jonas Bernotas

Chicago žinios

MOKYTOJŲ STREIKO
NEBES

Chicago mokyklų taryba susitarė sekmadienį su mokytojų sąjunga dėl naujos sutarties. Mokytojų streiko nebus. Mokytojų algos pakeliamos 11.7-13%.

PRASIDĖJO RUDUO

Pirmadienį susilygino diena su naktimi ir oficialiai prasidėjo ruduo. Temperatūra Midway aerodrome nukrito iki 34 laipsnių, o kai kuriuose vakarų ir šiaurės priemiesčiuose jau buvo šalna.

DALEY VĖL KELIA
GREITKELIO REIKALĄ

Po ligos grįžęs į darbą Chicago meras R. Daley vėl kelia reikalą, kad būtų išvestas greitis palei Cicero gatvę ir pagyventas Midway aerodromo veiktumas.

LIETUVIAI IRASYTI Į
NAUJUS TYRIMUS

Chicago arkivyskupija moksliniais pagrindais praveda visų kunigų apklausinėjimą raštu, kokius jie turi pasiūlymus sielovados klausimais, kurių parinkta apie pusę šimto. Klausimė, kokioj parapijoj dirbi, suminėtos 6 tautybės, jų tarpe ir lietuviai.

KETURI LAIMĖJIMAI
ARCHITEKTŲ ROJE

Chicago meno institute vykstančioje planavimų parodoje, paskirtos premijos už devynis architektūros kūrinius. Keturi laimėjimai priklauso Chicago architektams. Aukščiausio įvertinimo susilaukė Harry Weese and Associates už Lake Village East rezidencijas prie 47 gatvės ir Lake Park.

CHICAGA MAŽEJA

Illinoio ir federaliniai tyrinėtojai nustatė, kad gyventojų skaičius Chicagoje tarp 1970 ir 1973 m. sumažėjo 49,359.

BIJO EITI Į GATVES

Dienraščio "Sun-Times" surinktais duomenimis pusė Chicago miesto dalių yra nesaugios ir gyventojai nakčiai bijo eiti į gatves.

SPECIUS OZKOS TARPURAGĖJ

Pavergtoji Lietuvoj, Kaišiadobrių rajono Darsūniškių gyventojas M. Mačiulevičius laikė keletą bičių šeimų. Moteris laikė ožką, kuri pavasarį atsivedė ožkų ir ožiukų. Vieną vasaros rytmetį moteris išėjo į mišką. Apie vidurdienį grįžusi namo, pamatė, kad ožką sodėly užpuolė bitės, kurios susispietė ožkos tarpuragėje. Dalis bičių užpuolė jaunos ožkūkus. Bitininkė spiečių susėmė nuo ožkos galvos, tačiau sugelta ožka kitą dieną nugaišo. M.

Mylimai motinai mirus,
DR. ZENONUI DANILEVIČIUI
IR JO ŠEIMAI
reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Ona ir Albinas Garūnai

A. + A. KUN. KAZIMIERUI JURŠENUI
mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo sesutes **GRASILDA** ir **EMILIJA**, giminaitį **KLEMENSĄ** ir kartu liūdime.

Stasė, Simanas, Viktoras ir Marius
Laniauskai ir Agotėlė
Regina, Eugenijus Šilgaliai
Rimantas Laniauskas

ARBET FURNITURE
2442 W. 47th St., Chicago, Ill. — FR 6-1100
PILNAS APSTATYMAS BALDAIS

BALDAI — APPLIANCE — KILIMAI
— STEREO — SPALVOTA TV
Visų plačiai reklamuojamų firmų

Krautuvė atidars:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro.
Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

JAUNUOLISKA LIETUVA
ano meto jaunuolių išgyvenimuose
ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažėraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918 — 1922 mokslus einančio jaunojo nuotakos, atšaukdamas mūsų atmintin dang žinomų ir nežinomų asmenų. Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas platintojus.

DARŽOVIŲ SAVYBIŲ
IŠLAIKYMAS

Prieš dedant daržoves į šaldytuvą, jas reikia gerai nuplauti. Po to drėgnas daržoves būtina įdėti į sandariai uždarytus indus arba plastikinius maišelius. Tokiu būdu laikomos daržovės kelias dienas nepraras vitaminių bei kitų maistingųjų savybių ir šviežumo.

LIETUVA DABAR

(Atkelta iš 3 pusl.)

lomis. Abiejose pusėse tarp Vilniaus ir Kauno jau matyti nauji kaimai, kur visi pastatai plytiniai. Planuotojai, gerbdami individualistinę tradiciją, dangoraižius nestato. Bet ir taip elgiantis, senesnieji nenori palikti savo kaimo bakūžių, o jaunieji mieliau keliai į miestus.

(Bus daugiau)

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po \$1.25, (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Išrengti miestą ir užmiestį naujus ir senesnius šilumos šaltinius, apšildymui, vėdinimui, oro kondicioningui ir vandens šildymui. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

Išvairių prekių pasirinkimas, motokiklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2787; 254-8320
V. Valentinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5930

VALOME
KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaskuojame visų rūšių grindis
J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

**Durys
Langai
Stogeliai
Tvoros**
KOSTAS BUTKUS
Tel. 778-2781

The Grecian Jalousie Door

WINDERS MEDICAL ARTS.
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787
DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
PRISTATYMAS NEMOKAMAI
Mes patelesuosim Jūsų gydytojai

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
Kifur gražu, o čia gerai

5 kamb. Cape Cod. Alum. langai, karpetai, sausas belmentas, 60 p. lotas, 2 auto. Garažas. Arti mūšų. Turime raktą. \$228,000.
2 butų med. 1 1/2 aukšto namas. Naujas gazu šildymas. 60 p. lotas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.
Kamonoas 2 butų mūras. 2 po 5 kamb. Atskiri gazu šildymai. 2 blokal nuo parko. Reikia savininko. \$26,600.
2 aukštų mūras. Naujas gazu šildymas. nauja elektra, alum. langai. Naujas 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.
7 butų mūras — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39,900.
Puikus mūro namas. 2 butai, grašis 6 kamb. viršų ir 3 kamb. suaušum belmentas. Garažas. Arti parko. \$21,900.
2 butų, apie 18 metų, mūras. 2 atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūšų. \$26,000.
2 butų didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Oro vėsinimas. Marquette Pike. \$32,000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave., 778-2233BALTIC APARTMENTS
CONDOMINIUMS

St. Petersburg Beach, Fla. 33706
1 ir 2-jų miegamųjų butai — grašūs, moderniški, liuksusiniai. Arti paplūdimio, krautuvų ir susisiekimo. Mažas kompleksas, mažos išlaikymo išlaidos. Suaugusiems, jokių naminių gyvulių. Brokeriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau.
Tel. 813-360-8766

SIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE

Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to šia vėikia Notariatas, daromi ir liudijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 So. Maplewood, CL 4-7450

MISCELLANEOUS

NAMŲ REMONTAS
PRIEMAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujus lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0838

GĖLĖS
BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas Automobilių, šaldytuvų, televizijos, doler-cifikatų, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787.

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau renus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinus perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYNS — 447-8806

FRANK ZAPOLIS

8308 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

A. VILIMAS
MOVING

Apraustas perkraustymas
įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

REAL ESTATE

68th ir Artesian — 5 butų mūras, garažas ir medinis 4 kamb. namas prie gatvės, viskas už \$45,900.
45th ir Campbell, gerai prižiūrėtas 2 butų mūr. po 2 miegam., 2 kamb. rūsy, gazu šiluma. Garažas \$28,600.
52nd ir Campbell, 3 butų medinis, reikia remonto, nebrangus. Tik \$17,800.
40th ir Albany, 2 butų, mūr. Garažas. 4 kamb. medinis namas prie šono. Prašo \$32,000.
57th ir Mozart St. 3-jų butų mūr. bungalov. \$480.00 mėn. pajamų. Tik \$26,500.00.
127-ta ir Archer — parduodama 10 akry žemė. Prašo \$7,900 už akry.
71 ir Maplewood, 4 miegamųjų mūras. 2 maš. garažas. \$19,900.
61 ir Roman, 3 miegamųjų mūras. 15 metų senumo. \$22,500.
45 ir Campbell, 4 miegamųjų mūras. 8 m. senumo. \$28,500.
67 ir Lawndale, liuksusinis 3 miegam., 15 metų senumo mūras. \$38,500.
70 ir Fairfield, 3 apartamentų mūras. 18 metų senumo. \$43,500.
44 ir Talman, 2-jų butų po 3 miegamųjų mūrinis. \$33,900.
65 ir Rockwell. Mūrinis, 2 po 6 kamb. \$29,900.

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės
Namų pirkimas bei pardavimas
Butų nuomavimas

BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue
Tel. — 254-5551

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke išnuom. 5 kamb. butas su 2 mieg. 2-me aukšt. Be gyvulių. Susitarimui skamb. po 6 val. 471-2239

Išnuomojams 5 kamb. butas suaugusiems Brighton parke.
Tel. 927-5745

DEMESIO

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Balto Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apradaus.
TEL. — WA 5-8063

AR REIKIA VIZITINTŲ

KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tiškai ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugą" apsaustuvė visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti kiekvieną kartą.

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

MEN AND WOMEN — NEEDED AT ONCE

LIGHT FACTORY WORK

Day or Night Shift
GOOD PAY — Excellent Working Conditions, Hospitalization, Vacations, Company Benefits.
Also Openings Available.

Saturdays and Sundays Shift. Apply At Once — Or Call

SWIB INDUSTRIES

4813 Kingston, Lisle, Illinois

HELP WANTED — MOTERYS

RELIABLE CLEANING WOMAN
NEEDED

General housework one or 2 days per week. Steady, good pay, some English necessary. Good transportation. Cicero — Devon area
PHONE — 677-2015

RELIABLE WOMAN NEEDED

one or 2 day week, no children. General house work in Lincolnwood, Illinois. Steady, references. Some English necessary.

Tel. OR 4-1144

SALES LADY — MATURE

Willing to work. Good location.

ANNE'S DEPT. STORE

Call ASHER WARSO

Tel. — 777-6800

HELP WANTED — VYRAI

JANITOR

needed by

OAK PARK SCHOOL

AND CHURCH

Phone — 848-4417

MASHINIST & MAINTENANCE

We need men for the above positions. Good pay, with overtime.

BURTON'S AUTO SPRING CORP.

2433 W. 48th St., Chicago, Ill.

An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE ELECTRICIAN

Experience required. Steady job at a very well known firm. Good wages with overtime.

BURTON'S AUTO SPRING CORP.

2433 W. 48th St., Chicago, Ill.

An equal opportunity employer

VYRAI IR MOTERYS

The Red Coach Restaurant

NEEDS FOOD WAITRESSES

UTILITY WORKERS

COCKTAIL WAITRESSES

Full time day and night positions.

Tel. — 671-4230

ISIGYKITE DABAR

HERMANNO SUDERMANNO

novelių rinkinys

Lietuvių apysakos

Pirmoji šio rinkinio novelė:

"Kėlionė į Telzę" yra mūsų idomi ne tik savo lietuvišką kolo-

ritu, bet kartu yra vienas labiausiai intriguojančių pasakojimų literatūroje.

"Lietuvių apysakos" išvertė

V. Volertas, knygai aplanką

padarė Marija Ambrozaitienė.

Lietuvių apysakų kaina yra

\$3.00. Knyga gaunama DRAUGO ir pas platintojus.

Testamenta su legališkomis

formomis bei affidavitais

jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

— Paruošė —

dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglijoje, Prancūzijoje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legališkomis Formomis — \$3.50; be jų formų — \$3.00.

Illinoio gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiama.

HELP WANTED — VYRAI

AMERIKOS LIET. KAT. MOTERŲ SAJUNGAI 60 METŲ

GR. MEILUVIENĖ

Moterų sąjungai šiais metais sueina 60 metų. Šią sukaktį paminėti yra ruošiami iškilmingi pietūs su programa, spalio 13 d. Devyniolikto šimtmečio pabai- goje ir dvidešimto pradžioje lie- tuvių ateivių skaičius Amerikoje vis didėjo. Atvykę kūrė savo pa- rapijose. Vyrai greit suprato reikala jungtis į draugijas. Mo- terims vyrų draugijoje lyg ir ne- buvo vietos, nors jos ir pri- klausė Susivienijimui.

Netikėtas susitikimas

1913 m. netikėtai susitiko dvi idealistės, karštos moterų teisių gynėjos: Antanina Jakaitė ir Ursulė Jokubauskaitė - Daukan- tienė. Jos jau daug kalbėjo ir sva- joje moterų organizacijos klausimais.

Antanina Jakaitė ir Ursulė Jokubauskaitė, gyvendamos Worcester, Mass., pasiryžo savo apylinkėje daryti pradžią — or- ganizuoti Moterų sąjungą. Atsi- rado būrelis susipratusių moterų, kurios, nepaisydamos kliū- čių, mėgino sudaryti branduolį — pirmąją kuopą. Tačiau, išva- žiauvus Ursulėi Jokubauskaitėi į Chicagą dirbti "Draugo" spaus- tuvėje, organizavimo darbas su- stojo, nors sumanymas nesusto- jo.

Ketvirtame Kat. federacijos kongrese 1914 m. rugsėjo 23-25 d. Chicago, Ill., po Agotos Sut- kaičiūtės atsiųsto referato, ku- ri perskaitė Julė Stankevičiūtė, ir po Antaninos Jakaitės refe- rato kongresas beveik vienba- liai pritarė Moterų sąjungos steigimui. Tą darbą atlikti pavė- dė iš septynių atstovų išrinktai komisijai.

Sąjungos kūrėjos

Pirmoji kandidatė — Antanina Jakaitė, vadinama moterų ža- dintoja. Tai skaiti asmenybė Amerikos lietuvių moterų judė- time. Jai teko pergyventi daug paniekos už savo idealą ir gyve- nimo tikslą — Moterų teisių ly- gybę. Ji gimė 1883 m. rugsėjo 23 d. Šakių apskr. Moksloje Lietuvoje ir Šveicarijoje. Daly- vavo Vilniuje 1911 m. visuoti- niame lietuvių moterų suvažiavi- me. 1912 m. atvyko į Ameri- ką pas savo brolių kun. Joną J. Jakaitį, Worcesterio kleboną. Čia ji susitiko Ursulę T. Joku- bauskaitę.

Ursulė T. Jokubauskaitė - Daukantienė yra pirmoji Ameri- kos Lietuvių katalikių moterų sąjungos pirmininkė. Ji gimė Lietuvoje. Amerikon tėveliai at- vežė ją, kai ji buvo tik keturių metų. Mokslo baigė Amerikoje. Dabar gyvena Worcester, Mass. Amerikos lietuvių moterų eilė- je ji yra pirmoji, kaip žymi vei- kėja, gabi publicistė, literatė, pavyzdinga lietuvių, iš kurios spinduliuoja tautinis susiprati- mas ir meilė. Jos įkurta ir vado- vaujama Moterų sąjunga savo nares auklėjo religinėje ir tau- tinėje dvasioje.

Kitos komisijos narės buvo Julė Stankevičiūtė, V. Stalio- nytė, V. Skudienė, F. Kasetienė ir Pranė Macijauskaitė - Šatienė. Komisija sušaukė pirmąjį susi- rinkimą Dievo Apvaizdos pa- rapijoje Chicago, Ill., 1914 m. lap- kričio 17 d. Komisijos narės su- darė pirmąją Moterų sąjungos kuopą. Vėliau antroji kuopa buvo sudaryta Cicero, Ill., Šv. Antano parapijoje.

Sąjungos seimai

Moterų sąjungos pirmasis sei- mas buvo Šv. Jurgio parapijos salėje 1915 m. birželio 29-30 d. Susirinko 15 kuopų atstovės. Sąjunga sparčiai augo. Per pir- mus metus prisirašė 400 narių. Pasklidus sąjungos idėjai viso- se lietuviškose kolonijose, prie lietuviškų parapijų kūrėsi kuopos. Moterų sąjungai buvo pa- dėtas tvirtas pagrindas, už tai organizacija greit augo ir šian-

dien gražiai gyvuoja. Iš pirmų- jų narių, kiek yra žinoma, gy- vųjų tarpe yra trys: Ursulė Daukantienė, Augusta Šatkienė ir Veronika Liutkienė. Kitos pir- mūnės iškeliavo amžinybėn.

Moterų sąjungos seimai buvo šaukiami kas metai iki 1927 m. Po to buvo kas antri metai, kiekvieną kartą vis kitoje vieto- je, kitame mieste, valstijoje. Sei- me buvo renkama nauja centro valdyba. Pradžioje buvo tik ap- švietos skyrius, vėliau įvestas apdraudos ir pašalpos skyriai. Paskutiniame seime Putname 1973 m. nuspręsta panaikinti pašalpos skyrį.

Pirmiausia charteris gautas Illinois valstybėje, o vėliau ir ki- tose. Užvirtinta organizacija turėjo turėti šūkį ir himną. Šū- klių pasirinka "Dieviui ir tėvy- nei". Himnui žodžius parašė po- etas Jonas Kmitas, muziką sukūrė kompozitorius Aleksan- dras J. Aleksis, kuris šiais mei- tais atšventė 50 m. veiklos su- kaktį.

Knygoje yra parašyta: "Kaip valstybės vėliava nėra tik mar- go audeklo dalis, taip ir orga- nizacijos ženklas nėra tik be- reikšmė metalo anspauda. Vėlia- va ženklinama isitikinimą ir viltį, kaip trimto balsas šaukia tau- tą vieningai burtis, taip kiek- vienos organizacijos ženklas tu- ri savotišką reikšmę". Pirmosios centro valdybos buvo rūpestis pateikti narėms ženklą, kuris išreikštų organizacijos reikšmę ir tikslą. Galutinai suprojektuo- tas ženklas reprezentuoja sie- kius: tikėjimą, viltį ir meilę. Ženkle įjungtos spalvos žalia, balta ir raudona vaizdavo vėlia- vos spalvas. Rūta Lietuvos tau- tinė gėlė. Ji nuolatos primena, kad esame lietuvės.

Nusipelnę pareigūnai

Pirmasis Moterų sąjungos dvasios vadas buvo kan. Fabio- nas Kemešis. Jis padėjo įsikurti organizacijai ir jos laikraščiu "Moterų Dirvai". Už pasidarbavi- mą buvo pakeltas į garbės na- rius. Amerikoje jis baigė uni- versitetą ir grįžo Lietuvon. Bal- ševikams okupavus Lietuvą iš- tremtas į Sibirą 1947 m. mirė ir palaidotas Krasnojarske 1954.

I. 20.

Pirmoji centro gydytoja, kvė- tėja buvo dr. Zuzana Šlakienė. Ji buvo darbšti sąjungietė, pri- klausė 67 kuopai Chicagoj.

Bostone, Mass., 1916 m. sei- me nutarta leisti laikraštį "Mo- terų Dirvą". Pirmoji redaktorė — Ursulė Jokubauskaitė - Dau- kantienė. Sąjungoje tada buvo 10,000 narių.

Tarp kitų svarbių reikalų į- steigė Lietuvių Raudonojo Kry- žiaus skyrį. Direktore išrinkta O. M. Stalioniūtė, Centro pirm. — Augusta Jakaitė - Šatkienė. 1919 m. gautas Lietuvos Katali- kių Moterų draugijos atsišauki- mas. Nutarta prašyti iš Tautos Fondo paramos 5,000 dol. Lietu- vos moterų reikalams. Ta suma buvo gauta ir pasiųsta. Dar bu- vo surinkta aukų ir pasiųsta Lietuvos moksleiviams. 1920 m. L. K. Moterų dr-jos pastatas Karmėlavoje suėdė. Atstaty- mui paaukota 165.08 dol. Norė- ta palaikyti artimesnius ryšius su organizuotomis Lietuvos mo- terimis, išrinko atstovę B. Žit- kienę.

Antanina Nausėdienė, gera kalbėtoja, publicistė, rašytoja, viena suorganizavo 9 kuopas. 1925 m. Moterų sąjunga pasky- rė didoką auką Šv. Kazimiero seserų kongregacijai ir tapo am- žina vienuolyno rėmėja. Vėliau pakvietė ir globojo L. K. draugi- jos atstovę iš Lietuvos P. Pik- čilingienę. Ji rinko aukas jauna- mečių globai Lietuvoje. Nuo 1929 m. sąjunga priklauso tarp- tautinei Katalikių Moterų fede- racijai, kurios centras yra Wa- shington, D. C. 25-rių metų su- kakčiai atžymėti išleido knygą "25 metų veikimo šviesoje, 1914

P. Alšėnas, žinomas jaunosios kar- tos veikėjas, kalba Clevelande, Tautos šventės minėjimo metu. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

-1939". Redagavo Sofija Saka- lienė.

Sovietų Rusijai okupavus Lie- tuva, sąjungietės savo jėgas pa- suko į Amerikos Raudonąjį Kry- žių. Ypač pasižymėjo Juzė Dau- vardienė, Chicago konsulo žmo- na, dabartinė generalinė konhu- lė. Ji yra 67 kuopos narė. Jos pastangomis buvo įsteigta visa eilė Raudonojo Kryžiaus vieni- tų. Sąjungietės rinko drabužius, maistą, vaistus ir gamino pirma- jai pagalbai raiščius. Amerikos Lietuvių kongrese, kur dalyvavo ir sąjungietės, kovai už Lietu- vos laisvę surinkta 20 tūkstan- čių su viršum aukų. Surinktus drabužius siuntė Balfui.

Kultūrinė veikla

Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje buvo surengta lietu- viška eglutė. Rūpinosi generali- nė konsulė Juzė Daužvardienė, papuošalus - šiaudinius paruo- šė 49 kuopos narė Rožė Maze- lauskienė. Lietuviška eglutė li- ko tradicinė.

1948 m. sąjungietės rūpinosi garantijomis, ieškojo darbų ir namų naujesiems ateiviams. Naujai atvykusių moterų dalis įsijungė į sąjungos veiklą.

Moterų Sąjungos 1964 m. bu- vo jubiliejiniai metai. Sukaktu- viniai 50-tieji metai pradėti nau- jų narių vajumi. Buvo išleista jubiliejinė knyga: "Moterų Sa- jungos Istorija, 1914-1964 m." Redagavo Donna Zilis, 75 kuop. padėjėjos D. Murray, 46 k., U. Daukantienė 5 k., M. Pauliuko- nienė 5 k., V. Leonė 46 k., M. Kasevičienė 54 k., N. Sinkavich 69 k. ir A. Wackell 69 k. Vėliau buvo pakviesta D. Augienė 67 k.

Šiuo metu sąjungoje yra 75 kuopos. Negaliu išvardinti visų iš eilės buvusių centro pirminin- kių, kurių buvo 25, pradedant U. Daukantiene ir baigiant šiu- metų D. Kamm. Visos jos nuo- širdžiai atliko ir atlieka savo pareigas. Būtų labai gerai, kad moterys, kurios nepriklauso dar jokiai organizacijai, prisirašytų prie Moterų sąjungos savo para- piš kuopoj. F. Dulles žodžiai: "Ateitis priklauso tiems, kurie naudojami paties Dievo duota tei- se tikėti, galvoti ir pasirinkti."

Lengviau yra nupinti vainiką, negu rasti jam vertą galvą.

A. + A. ALFONSA KVICINSKAS

Gyveno 7241 So. Whipple st., Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 21 d., 1974, 9:20 val. vak., sulaukęs 72 m. amž. Gimė Lietuvoje, Kretingoje. Amerikoje išgyveno 24 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Jadvyga (po tėvais Mataitė), 2 dukters Zita ir Zosė, gyv. Kanadoje, sūnus Albis, gyv. Anglijoje, brolis Stasys, gyv. Kanadoje, brolis Povilas, gyv. Australijoje, švogerka Juzė Ramas ir vyras Stasys, sesers vai- kai Rimvydas ir Vytautas Vitkus su šeimomis.

Priklausė Namų savininkų draugijai.

Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 West 69 St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugs. 25 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. Panelės Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažista- mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukters, sūnus, brolis ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

P A D Ė K A

Mūsų mylimas

A. + A.

JUOZAS ŠEŠTOKAS

gimęs 1905 m. rugsėjo mėn. 20 d., Pajavonio valsčiuje, Trilaukio kai- me, pašauktas Visagaliai Dievo, mirė 1974 m. rugsėjo mėn. 8 d., palai- dotas rugsėjo mėn. 11 d., Priskelto kapinėse, Hulmeville, Pennsyl- vanijoje.

Gili mūsų padėka giminėms, draugams ir pažistamiems už gau- sų lankymą velionies koplyčioje, dalyvavimą gedulingose pamaldose, palydėjimą į amžinojo poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame už tiek daug paaukotų šv. Mišių už vyro ir tėvelio sielą, aukas jo atminimui Lietuvių Tautos Fondui, Vinco Kudirkos šeštadieninei mokyklai, prisilustas gėles ir visiems už pa- reikštą nuoširdžią užuojautą mūsų skausmo valandoje.

Ypatinga mūsų padėka klebonui kun. J. Degučiu, kun. K. Saka- lauskui, kun. P. Juraškai už atnašavimą šv. Mišių, maldas koplyčio- je ir kapinėse. Solistei J. Augaitytei ir p. V. Matoniui dėkojame už jautrias giesmes bažnyčioje.

Dėkojame karšto nešėjams, laidotuvių direktoriui p. M. Bigeniui ir poniai už labai rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti žmona Ona, duklė Ona Pluskonienė, žentas Kęstutis, anūkės Danutė ir Rimutė.

P A D Ė K A

A. + A.

Apolonija Višinskaitė-Koverienė

Mano mylima žmona ir mano mylima mamytė mirė rugsėjo 1 d. 1974 met. ir buvo palaidota Resurrection mauzolejumi kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Ant. Puchenski už maldas kop- lyčioje prie karsto, kan. V. Zakarauskui už gedulingas pamaldas bažnyčioje ir mauzoliejus koplyčioje. Sol. Al. Brazui ir p. V. Baltrušaičiui. Taip pat dėkojame Chicago Lietuvos Operai už gražias gėles ir apsilankymą - atsišveikinimą, p. p. Arams ir Bu. Prekybos Instituto Bičiuliams.

Visiems a. a. Apolonijos draugams ir draugėms palydėju- siams į šią paskutinę kelionę ir parodžiusiems mums tiek daug užuojautos taip didžioje mūsų skausmo valandoje.

Taipogi dėkojame laidotuvių direktoriui p. Evans ir jo pa- dėjėjams.

Su savo iš brangios tėvynės atsivežtu žemės žiupsneliu — išsėdus ramybėje Brangi Apolonija.

Nuliūdę: vyras Antanas ir sūnus

Algis su žmona

DRAUGAS, antradienis, 1974 m. rugsėjo mėn. 24 d.

SES. M. PATRICIJA, SSC
ADEL DAINELIS

Mūsų mylima seselė mirė Mo- tiniskame name, Infirmary, rug- sėjo 23 d., 1974 m. 8:15 val. ry- to.

Velionė buvo duklė Juliaus ir Agotos Dainelių.

I vienuolyną įstojo iš Šv. Anta- no parapijos, Cicero, Ill. Vienuo- lyne išgyveno 63 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime: Šv. Kazimiero Seserys, sesutė Ag- nos Petkus ir gvalnis Anthony Petkus, brolis John Daniels, bro- lienė Blanche ir šeima, sesers su- nūs Donald Petkus ir Gerald Pet- kus ir jų šeimos, Richard ir Den- nis Daniels ir jų šeimos.

Kūnas pašarvotas Motiniskame name, 2601 W. Marquette Road. Antradienį rugsėjo 24 d. 7 v. vak. bus nulydėta į šv. Kazimiero Se- serų koplyčią. Gedulingos pamal- dos įvyks trečiadienį, rugs. 25 d., o po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus Se- selės gimines, draugus ir pažis- tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Šv. Kazimiero Seserys ir Petkų šeimos.

Laid. direkt. Ant. M. Petkus ir Sūnūs. Tel. 476-2345.

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SŪNUS—
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. —Telef. GROvehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWnhall 3-2108-09
AIKŠT. AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS.
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Už a. a. Aleksandro Stulginskio, buvusio Lietuvos prezidento, siela dukters ir žento dr. Aldonos ir dr. Jono Juozavičiū užrašytos šv. Mišios penkerių metų mirties sukaktyje, rugsėjo 22 d., buvo atliktos Marijonų koplyčioje, dalyvaujant pilnai koplyčiai giminių ir garbingojo Vėlonio gerbėjų. Po pamaldų buvo puošyti ir trumpas paminėjimas dukters ir žento namuose.

× Solisto Alekso Kutkaus, Lietuvos Valstybinės operos solisto, penkerių metų mirties minėjimas bus lapkričio 10 d. Jaunimo centre su akademine ir menine dalimi ir su pamaldomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Rengia specialus komitetas.

× Andrius Ryškus atsiminimai "Iš praetis migtų" šio meto renkami "Draugo" spaustuveje. Tikimasi, kad knyga bus išleista šių metų pabaigoje.

× Oicero BALFO narių ir prijauniančių metinis susirinkimas įvyks šį trečiadienį, rugs. 25 d. 7 v. v., parapijos mažojoje salėje. Dienotvarkėje: Centro ir apskrities Balso vadovybės ir 14 sk. valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, naujos valdybos ir kontr. komisijos rinkimai ir einamieji reikalai.

× Petras Molis, LSB vyriausias skautininkas, kartu su savo žmona Raminta, keliauja po Europą. Jau aplankė Vokietijos ir Anglijos lietuvių skautus. Iš Ispanijos prisiuntė malonius sveikinimus visiems skautams, o taip pat "Draugo" redakcijai ir skaitytojams.

× Kylančioms, lietuviškai spaudai skaitytojų aukos labai reikalingos. Aukų prisuntė: po 3 dol. Pr. Aglinskis, Jonas Rejeris, Helen Perzinskis, po 2 dol. — A. Cesonia, Povilas P. Jančauskas. Visiems dėkui nurodžiai dėkojame.

× Julija Sakinskis, Chicago, III, aukso 5 dolerius savo dienaščiui stiprinti. Esame dėkingi.

× Apie Amerikos lietuvių kongresą ir apie religinę prieštarpą Lietuvoje kun. J. Prunskio straipsnį vėl išspausdino "The New World" Nr. 36.

× Rūta Lee-Klimonytė, Filmų ir Televizijos aktorė ir Ažuolo Stelmoko muzika visus linksmis ALTOs kongreso banketė rugs. 28 d. Piek-Compass viešbuty. Bilietai į banketą pas O. Gradinskienę, tel. FE 6-1998 (pr.)

× Chicago Anglijos lietuvių klubo tradicinis rudens banketas B. Pakšto salėje rugs. 28 d. 1974 m., pradžia 7 v. v. Programoje sesutės Drūtytės ir V. Bilitavičiū. Šilta ir šalta vakarienė, bufetas ir kitkas. Dėl rezervacijų skamb. dienos metu YA 7-5980, vakare 776-5927. (pr.)

× "Plano Sparnai" metraštis. Leidžia Amerikos lietuvių Aero Klubas Chicagoje, Ill., jau išėjo iš spaudos 4 numeriai: 1, 2-3 ir 4. Nr. 1 ir Nr. 4 po 2.00 ir Nr. (2-3) 3.50 dol. Metraštis gaunamas "Draugo" knygyne. (pr.)

× Hot Springs, Ark. Saugiausiai ir pelningiausiai investuosite savo pinigais, — pirksite 2-ju akry sklypus gražioje ir sveikoje aplinkoje.

Pageidaujant pastatome namus.

(312) 448-1456

(sk.)

× "Radvila Perkūnas", B. Sruoga. Drama, 130 pal. Išleido Knygų leidykla Terra 1940 m. Kaina 4 dol. Gaunama "Draugo" knygyne. (pr.)

× Kazys Kleiva šios savaitės vidury iš St. Petersburgo atvyksta į Chicago. Penktadienį dalyvaus Altos suvažiavime, o šeštadienį ir sekmadienį — Amerikos lietuvių kongrese. Su juo susisiekti bus galima tel. 471-2395 ir 656-4079.

× Union Pier, Mich. lietuvių namų savininkų draugija pakartotinai kviečia metinį narių susirinkimą rugsėjo 28 d. 5 v. v. p. Dingalių patalpose. Narių dalyvavimas būtinas, nes bus svarstomi svarbūs klausimai, liečiant draugijos egzistenciją ir kt. Po susirinkimo bus kavutė.

× Bronius ir Stefanija Grikeniai džiaugiasi susilaukę pirmosios dukraitės Jennifer-Marie.

× "I Laišvė" rugsėjo numeris jau surinktas ir sulaužytas, per 2-3 savaites bus išleistas ir išsiuntinėtis skaitytojams. Šiame numeryje yra dr. A. Maceinos, dr. V. Vardžio, dr. F. Palubinsko, dr. A. Musteikio, kun. dr. J. Grabio, Vyt. Volerto J. Kojello ir kt. įdomūs straipsniai. Rugsėjo numerį suredaguavo Anatolijus Kairys, gruodžio numerį redaguoja Vyt. Volertas. Straipsnius, laiškus, knygas paminėjimui ir kt. medžiagą siųsti jo adresu: Mr. V. Volertas, 405 Leon Ave., Delran, N. J. 08075.

St. Balzeko liet. kultūros muziejuje susitikę (iš k.): V. Šimkus, B. Leščinskis ir St. Balzekas.

Nuotr. P. Maletos

× Už a. a. Lietuvos generalinio konsulo dr. Petro Daužvardžio siela, minint jo mirties 3 metų sukaktį, šv. Mišios bus atnašautos ketvirtadienį, rugsėjo 26 d., šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje 7:30 valandą ryto, tėvų jėzuitų koplyčioje 9 valandą ryto ir tėvų marijonų koplyčioje 7 val. ryto. (pr.)

× Sol. Birutė Aleksaitė, Varšuvos Konservatorijos absolventė, dabar studijuojanti New England konservatorijoje, "Margučio" pakviesta, spalio 13 d. 3 v. p. p., dainuos Jaunimo centre. Visi kviečiami. Bilietai Margiuose ir Margutyje. (pr.)

× Chicago lietuvių Skautų Ansamblio ruošiasi statyti Sofijos Kymantaitės — Čiurlionienės įscenizuotą lietuvių liaudies pasaką "Dvylika brolių juodvarniais lakstančių".

Skautiškasis jaunimas nuo 15 metų amžiaus, norintis tame vaidinime dalyvauti, prašomas atvykti š. m. rugs. 26 d., 8 val. v. Jaunimo centro 104 kamb. Režisorė Živilė Numgaudaitė Č. L. S. Ansamblio Valdyba (pr.)

× Norman Buršteinas pakaukojo brangią dovaną kurią bus galima laimėti madų parodoje spalio 5 ar 6 d. d., Jaunimo Centre. Modeliuojamas kailius bus galima įsigyti po parodos. Atvykite pasižiūrėti. Bilietai J. Vaznelio prekyboje. (pr.)

× Hot Springs, Arkansas, gražioje miesto centro dalyje parduodami du namai ant 3 akry sklypo. Vienas namas turi 4 butus, kitas namas — vieno buto. Prašoma kaina tik \$37,000. Dėl informacijų skambinti: (Area code 501) 623-5396 (kalba lietuviškai). (sk.)

Dalis dalyvių Lietuvių televizijos gegužinėje, Willow Springs.

Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Vargonininkų Muzikų Sąjungos valdyba posėdžiavo rugsėjo 8 ir pasiskirstė pareigoms. Pirmininkas — Algirdas Kačanauskas, vicepirmininkas — Vytautas Kerbelis, sekretorius Mykolas Čibas, išdėtinė Ona Zubavičienė, valdybos nariai Rožė Mainelytė ir Vytautas Strolia.

— Raimonda Apeliūtė, pianistė (Los Angeles, Calif.), Californijos lietuvių dienos programoje rugsėjo 22 d. skambino piano solo ir akompanavo svečiams solistams iš Chicago, N. Linkevičiūtei ir B. Prapuoleniui.

— St. Petersburg lietuvių klubo choras vėl pradėjo savo sezoną. Sopranus padeda ruošti Elena Rūkštelienė, altus — sol. Alė Velbasienė, o visam chorui vadovauja muz. Albertas Mateika. Sol. E. Rūkštelienė dar vadovauja moterų ansamblui — dvigubam trio. Choras atlieka programas įvairių parengimų progai.

— New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės, dalyvaus tautų festivalyje rugsėjo 15. Šoko prie armėnų katedros, 630 Second Ave. Festivalį globoja New Yorko miesto viešųjų pasirodymų departamentas. Dalyvaus apie 20 tautų su savo šokiais ir muzika.

— L. Kačinskis St. Petersburg mieste įsigijo patogiai įrengtus namus prie ežerėlio. Iš Washingtono ruošiasi čia persikelti.

— New York, Statler Hilton viešbuty vyksianti tarptautinė mechanikos inžinierių konferencija spalio 6-9 dienomis. Pakviesti specialistai iš daugelio pasaulio kraštų, taip pat ir iš už geležinės uždangos. Konferenciją rengia JAV mechanikos inžinierių sąjunga. Programoje prelegentų tarpe yra trys lietuviai iš Kauno Politechnikos instituto būtent R. A. Jonušas, K. M. Ragulskis ir M. S. Rondonas. Programoje pažymėta, kad jie spalio 7 d., kaip prelegentai dalyvaus dinamikos 3 B sesijoje, Cornell kambarioje ir kalbės apie besisukan-

čių sistemų padėties apskaičiavimą, naudojantis apsisukimų dažnumo sukeitais virpėjimais.

— Dr. Rimas Plepys, chemikas, turi gerą tarnybą Texas valstyje. Su šeima gyvena 104 Pine St., Lake Jackson, Texas, netoli Houston. Labai norėtų užmegsti ryšį su Texas valstyje gyvenančiais lietuviais. Jo tėvai Rožė ir Alfonsas Plepai jau dveji metai gyvena St. Petersburg, Fla., ir turi erdvius namus prie jūros įlankos.

— New Yorko lietuvių atletų klubo šachmatininkai pradėjo savo veiklą. Bus žaidžiama kiekvieną penktadienį, nuo 7:30 val. vak., Kultūros židinio patalpose. Vadovauja E. Staknys.

— Los Angeles skautų stovyklavietei paremti vakaras ruošiamas rugsėjo 28 d. 8 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

— JAV LB krašto valdyba yra vyriausias LB vykdomasis organas. Valdyba atstovauja JAV lietuvių bendruomenei, vykdo įstatų uždavinius ir LB tarybos nutarimus, organizuoja lietuvių tautinę, švietimo, kultūros, politinę, socialinę ir kitokią veiklą ir jai vadovauja.

Krašto valdyba yra atsakinga LB tarybai už savo veiklą, atskaitomybę ir planų vykdymą. Dabartinės LB krašto valdybos centras yra Philadelphiaje. Valdybą sudaro pirm. Juozas Gailla, R. Cesonis, A. Gailiūsis, A. Gečys, A. Kairys, V. Maciūnas, P. Mitalas, dr. A. W. Novasitis, B. Raugas, St. Rudys ir A. Zerr (Mačiulaitytė).

KANADOJE

— Muz. St. Galvičiū 70 metų sukakties progai rengiamas specialus koncertas lapkričio 30 d. Anapilio salėje. Programoje — sukaustuvininko kūriniai. Tam tikslui organizuojamas specialus choras — tik tam koncertui. Jame dalyvauti kviečiami visi "Varpo", Anapilio ir Priskelimo choristai. Vadovauti pakviestas sol. V. Verikaitis.

— Priskelimo parapijos kredo kooperatyvas pakėlė palibaryje ir kalbės apie besisukan-

spalio 1 d. bus mokama: už taupomąsias sąskaitas (savings) — 9¼%, termininius vienerių metų indėlius — 9,5%.

— KLB krašto valdyba pasiuntė N. Zelandijos vyriausybei raštą, protestuojantį prieš jos oficialų pripažinimą Pabaltijo valstybių aneksijos. Ji taip pat ragina visas savo apylinkes ir organizacijas skubiai siųsti protestus N. Zelandijos atstovui Otavoje (H. E. Jack Shepherd, High Commissioner of New Zealand, 77 Metcalfe St., Suite 804, Ottawa, K1P 6L6). Naujojo N. Zelandijos premjero adresas: Rt. Hon. W. Rowling, Wellington, New Zealand.

— Violeta Rukšaitė - Tapienienė, litanistė iš Vilniaus, rugpjūčio 15 d. atvyko pavišėti pas savo tėvą Balį Rukšą. Kanadoje numato pabūti apie du mėnesius.

— "T. Žiburių" 25-rių metų sukaktis bus minima spalio 27, sekmadienį, 5 v. p. p., Anapilio salėje. Numatoma koncertinė - kultūrinė programa su pilna vakariene.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— Vaclovas Baravykas, pedagogas, anglistas, žodyny ir kitų raštų autorius, mirė sulaukęs 65 metų amžiaus.

— Vargonų muzikos festivalis buvo surengtas Vilniuje, iš katalikų išplėstoje katedroje.

— Vytas Baniulis atleistas iš sovietinės Lietuvos kinematografijos komiteto pirmininko pareigų ir paskirtas kitam darbui. Nauju kinematografijos komiteto pirmininku paskirtas Edmundas Juškus, buvęs

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ VEIKLA

Marquette Parko namų savininkų draugija baigė vasaros atostogas ir pradėjo rudeninę veiklą. Rugsėjo 20 d. parapijos salėje įvyko namų savininkų draugijos susirinkimas, kurį pradėjo pirmininkas Juozas Skeivys. Stasys Patlaba priskaitė protokolą, kuris priimtas be pataisų. Susirinkimas minėtų susikauptu pagerbė narę Oną Kanišauskienę, kuri praėjusį mėnesį išsiskyrė iš gyvyčių tarpo. Į draugiją priimta 16 naujų narių. Advokatas Ch. P. Kietas pakvies gražią kalbą, kvietė lietuvių laikytis vienybės, remti lietuvišką veiklą, aktyviai dalyvauti rinkimuose ir balsus atiduoti už lietuvių kandidatus. Jis pristatė Kazimierą Oksą, kuris kandidatuoja į sanitarinio distrikto patikėtinis. K. Oksas gražiai lietuvių kalba kreipėsi į susirinkusius, kad lietuviai daugiau domėtųsi politiniais rinkimais ir balsuotų už lietuvių kandidatus, kurie geriau supranta šių dienų mūsų gyvenimo reikalus. Jis iš savo pusės, jeigu bus išrinktas, žadėjo remti lietuviškus reikalus. Susirinkimas, pritardamas jam, gausiai plovė. Rinkimai įvyks lapkričio 5 d. J. Skeivys paskaitė keletą

GRAŽIAI IPRASMINTAS DIDIS MOKSLININKAS

Prieš dešimtį metų miręs ir Chicagoje palaidotas a. a. prof. Steponas Kolupaila buvo viena didžiausių ir kilniausių asmenybių ne tik lietuvių tarpe, bet ir plačiame mokslo pasaulyje. Velionis profesorius kartu buvo ir didelis visuomenės veikėjas, jaunimo vadovas, mokslo populiarizatorius, daugelio mokslinių studijų ir straipsnių autorius. Jam labiau, kaip bet kitam, tinka romėnų poeto Horacijaus posakis "Aš ne visas mirsiu".

Kad tai yra tiesa, rodo faktas, kad ir dabar, po 10 metų, jam atminimas daugelio lietuvių tarpe tebėra gyvas. Akademiniams skautų sąjūdis, minėdamas savo gyvavimo auksinę sukaktį ir velionio mirties dešimtmetį, paruošė ir išleido didžiulį, 464 pusl. apimties veikalą "Steponas Kolupaila". Jį paruošė du žymūs velionio studentai (vėliau moksliniai bendradarbiai) dr. Jurgis Gimbutas ir inž. J. V. Danys.

Knygos, kuri šiuo metu siuntinėjama prenumeratoriams, pristatymas surengtas perleistą sekmadienį Jaunimo centro apatinėje salėje, kuri buvo pripildyta velionio bičiulių, buvusių bendradarbių, akademinių skautų darbuotojų ir šiaip jau svečių.

Pristatymą pradėjo Akademinių skautijos leidyklos įgaliotinis prof. A. V. Dundzila, pa-

Sovietų Sąjungos pasiuntinybės Washingtono valdininkas.

— Lietuvos pomologija — tokiu pavadinimu knygą išleido "Minties" leidykla, 184 pusl., 130 įklijų — spalvotų iliustracijų. Čia aprašyta 103 obelų, 29 kriaušių, 15 vyšnių ir trešnių, 25 serbentų 27 agrastų, 23 braškių, 10 aviečių veislių. Pateikta minėtų augalų botaninė sudėtis, ūkinė reikšmė. Knygą paruošė autorių kolektyvas. Tai yra įdomus leidinys sodininkams ir gamtininkams.

ITALIJOJ

— Diplomatinis šefas ministras Stasys Lozoraitis pasiuntė Australijos vyriausybei išsamų protesto raštą. St. Lozoraitis aiškiai pasisakė prieš Australijos užsienio reikalų ministrą, kuris okupacijos de jure pripažinimą teisinga esamos padėties realybe.

sveikindamas Stepono Kolupailos artimus gimusius, suvažiavusius iš įvairių Amerikos vietų. Jų tarpe buvo profesorius našlė Janina Kolupailienė, Evelina (Kolupailaitė) ir inž. Bronius Masiokai, Eugenija Kolupailaitė, Antanina (Kolupailaitė) ir inž. Julius Bulotai, atvykę iš Connecticut valstijos.

Paskaitą tema "Prof. Steponas Kolupaila moksle ir visuomenėje" skaitė specialiai šiam reikalui iš New Haven, Conn., atvykęs dr. Henrikas Lukaševičius. Jis iškėlė velionį, išskaičiavo jo nuopelnus mokslo, lietuvių visuomenės. Pabrėžė, kad tik labai retas žmogus per savo gyvenimą sukaityti tiek daug padarų, kaip Stp. Kolupaila. Daugelis jo rašinių bei studijų ir ligi šiol nėra nustojusios savo reikšmės. Prof. Kolupaila buvo vienas iš nedaugelio lietuvių, savo mokslinį darbą išplaukęs į tarptautinius mokslo vandenius. Prelegentas taip pat iškėlė Akademinių skautijos darbuotojus dr. J. Gimbutą ir J. V. Danį, veikalą paruošusius, Akademinių skautijos leidyklos vadovus, šią knygą išleidusius. Jo kalbą klausytojai, kurių buvo apie 200, labai nuosiirdžiai ir šiltai sutiko.

Po to leidyklos vedėjas R. Dirvonis velionio šeimos atstovei — J. Kolupailienei įteikė išleistas knygos egzempliorius. Evelina ir Bronius Masiokai ekrane parodė apie 100 gražių spalvotų nepriklausomos Lietuvos vaizdų, palmių iš S. Kolupailos palikimo. Žiūrovams buvo malonu prisiminti Lietuvą tokią kokią mes palikome.

Toje pačioje salėje buvo įruošta ir prof. S. Kolupailos mokslinių darbų, išradimų, kai kurių jo asmeninių daiktų (diplomų, medalių, nuotraukų ir kt.) parodėlė.

Pristatymo vakarinės dalyviai šiltai sutiko naująją knygą ir daugelis ją įsigijo. Tokiu tai prasmingu būdu buvo įamžintas žymaus mūsų mokslininko ir gerio žmogaus atminimas. (bk)

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARGIOMS Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marta yra lietuvi ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzas Daužvardienė

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik \$3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persilutimo išleidimo prašoma pridėti 25 ct. o Illinois gyventojai pridėti dar 15 ct. mokesčiams

Kazio Barausko
iš Draugo RIMTIES VALANDELES parinkti pamokslai,
atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONES

A. a. kun. Kazimieras Barauskas paruošė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlaba rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiausius. V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikauptas".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Draugo", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

Kandidatui į sanitarinį distriktą Kazimierui Oksui pagerbti ir paremti bankete Martinique salėje rugsėjo 17 d. susitikę lietuvių visuomenės žinomi veikėjai. Iš kairės: kongresmanas Robert Hanrahan (įteikia Kongreso rūmų vėliavą), kandidatas Kazimieras Oksas ir lietuvių Radijo forumo vadovas inž. Antanas Rudis. Nuotr. V. Noreikos